

Bolni od čakanja na zdravje

Vedno bolj je očitno spoznanje, da naši bolni občani prebijejo največ časa, ko hitijo od pregleda na pregled, v čakalnicah zdravstvenega doma na Miklošičevi in v specialističnih ambulantah na Njegoševi. Pa ne čakajo samo spričo tega, ker je bolnikov vedno več, zdravnikov pa že nekaj let le toliko, da ne moremo niti zapisati, da jih je komaj dovolj. Toda, to ne velja za vse vrste zdravnikov. Zadnji podatki namreč kažejo, da v Sloveniji osnovno zdravstvo zgolj z okoli 30 odstotkov vseh svojih zdravnikov (slej ko prej ni nič boljše tudi v naši občini), zdravi tam med 85 odstotkov in 90 odstotkov vseh bolnikov, ki iščejo zdravstveno pomoč. Medtem, ko s te strani ugotavljamo zadnje čase precejšen primanjkljaj, zlasti še, ker imamo vedno manj zdravnikov splošne prakse, se jih večina po študiju medicine odloča raje za specializacijo, namesto da bi prisločila na pomoč osnovni zdravstveni službi. Tisti, ki dobro poznajo situacijo, celo zatrjujejo, da se utegne do 1980. leta v Sloveniji zgoditi, da bomo imeli več kot preveč zdravnikov specialistov, občutno premalo pa jih bo za delo v splošni medicini.

Do zdravnika, najsi bo tiste ga v zdravstvenem domu, ali v specialistični ambulanti, pa občani ne morejo še iz ene-

ga, bržčas še bolj preprostega razloga. Predvsem zato, ker se pri nas zadnja leta po nepisanim pravilu zdravnik in bolnik »vrtita« v začaranem krogu slabosti našega zdravstva. V središču tega kroga pa je najbolj črna in tolikanj boleča točka — čakalna doba. Mislimo na čakalno dobo v zdravstvenem domu, najbolj pa seve v specialističnih ambulantah na Njegoševi. Toda tudi med njimi je velika razlika. V zdravstvenem domu je treba potrpeti v najslabšem primeru nekaj ur, pri drugih pa je treba čakati na pregled tudi po nekaj mesecev.

MADEŽ, KI GA PUSČA ČAKALNA DOBA ...

Ravno okoli te črne točke, madeža, ki ga leto in dan pušča najbolj za sabo čakalna doba na polikliniki, smo se doslej vse preveč vrteli. Toda, na žalost brez vidnejših premikov, na bolje noče iti. Seveda je tudi razlogov za tako stanje več.

Tako zdravnik splošne prakse, kot zdravnik specialist, kakor zatrjujejo vsi po vrsti, poznata še drugo stran slabosti v začaranem krogu našega zdravstva. Prvi trdi, tako pravijo tudi v našem zdravstvenem domu, da je že nekaj let ob popolno veljavo, ker ga je naval bolnikov na ambulate dobesedno »zadušil«, drugi pa

je prepričan, da je vrsta pred vrati njegove ordinacije daljša, kakor bi lahko bila, če ne bi prišlo v to vrsto brez potrebe čakati preveč bolnikov. Temu pa skoraj ne moremo verjeti!

V zdravstvenem domu zatrjujejo, da očitki na račun zdravnikov drže le delno, saj so leti obremenjeni ne le z zdravljenjem pacientov, pač pa tudi z drugimi obveznostmi. Mnogi med njimi delajo tudi v dveh ambulantah, preprosto zato, ker manjka zdravnikov. Njihovo delo se tako konča na »nemem koncu« ob enih popoldne, začne pa spet na drugem kraju ob enih ...

Prizadeti mislijo »po svoje«, bolni imajo spet svoje mnenje. Resnica nekje »na sredi« pa je le nekoliko drugačna. Najbolj boleča je rezumljivo v specialističnih ambulantah na Njegoševi, kjer je treba čakati tudi po nekaj mesecev! Častni izjemi sta, vsaj za sedaj, nevrološka in psihiatrična ambulanta, kjer ne poznajo čakalne dobe — pacient, ki pride z napolnico svojega zdravnika, pride do specialista še isti dan. Nekaj več, tako okrog 14 dni, je treba čakati na pregled na dermatološkem in otološkem oddelku, najslabše pa je še vedno na okulistični in ortopediji. Na okulističnem oddelku so s čakalno dobo dobrih šestih mesecev celo med neslav-

nimi rekorderji na Njegoševi! Povrhu pa je oktobra na tem oddelku čakalo samo na očala kakih 4000 Slovencev!

Ko smo se zadnjič, zgolj po naključju, na njegovo vabilo pomudili v krajšem pogovoru z dr. Ivom Kolerjem, šefom nevrološke specialistične ambulante, smo iz »prve roke« dobili odgovor na vprašanje, zakaj tako dolga čakalna doba v specialističnih ambulantah na polikliniki:

»Odkrito vam povem,« je očitno brez zadrege »odkril karte.« dr. Koler, »da bi po mojem globokem prepričanju lahko odpravili čakalno dobo, če se klinika ne bi izogibala svojih obveznosti, da bodo poskrbele za zadostno število kadrov. Čakanja bi bilo veliko manj, kakor ga je, ali pa bi ga sploh odpravili, če bi naše ambulante imele dovolj specialistov. Marsikaj bi lahko storili v kliničnem centru, prepričan sem v to ... a kaj vse pomaga ... Ze pred dvema letoma smo imenovali posebno komisijo za ureditev odnosov na kliniki, toda kot vem, do danes se še ni sestala niti enkrat. Komisi-

ja pa naj bi »povedala svoje« tudi o čakalni dobi ... Torej smo spet na slepem tiru ...

Naj bo kakor koli že, če se vali krivda zdaj na enega, zdaj na drugega, do resnice pa se prizadeti nočejo dokopati, nam ne preostane nič drugega, kakor da čakamo ... Tokrat na to, da zdravstvene službe (tako pravijo v zdravstvenih krogih?) dobe denar, ki ga potrebujejo za izboljšave, da čakamo, da slednjič le kaj uredijo, in da čakamo, čakamo ... sploh!

Saj drugače, tako ne more biti, na žalost vsaj za enkrat. Morda bomo kdaj dočakali odgovor (seveda tistih, ki jim velja ta kritika), zakaj tako, kot je. Takrat pa bo očitno veliko manj razburjanja, jeze, hude krvi, manj bomo ob živce ... Ob spoznanju in trdnem prepričanju, da se da čakalno dobo, če že ne docela odpraviti, pa vsaj omejiti, skrócić, kolikor je mogoče, v korist obeh strani — zdravnikov in pacientov.

Tako pa še vedno ostajamo bolni od čakanja na zdravje! (iv)

Pionirji pri županu

Desetega oktobra je podpredsednik naše občine Vid Štampihar sprejel predstavnike pionirjev naše občine in njihove mentorje.

Ob dnevu pionirjev in v tednu otroka, so tudi letos, kakor vsako leto, naše pionirje toplo sprejeli.

Razen podpredsednika se je sprejema udeležila tudi predsednica zveze prijateljev mladine Vilma Šega, ki je prva pozdravila pionirje ter jih povabila, da naj preprosto in odkrito spregovorijo o svojih problemih, svojem delu in prizadevanjih. Zelja vseh je bila, naj bo srečanje delovno.

Najprej je spregovoril učenec osnovne šole Toneta Tomšiča, za njim pa tudi vsi ostali predstavniki pionirskih odredov. Izredno zanimivo je bilo prisluhniti mladim in njihovim besedam, saj je pogovor kljub kančku treme sproščeno potekal.

Najbolj razveseljivo je bilo vsekakor to, da so o vsaki svoji akciji, o vsakem svojem načrtu, govorili enako resno in

zagnano. Za te mlade ljudi je vse pomembno, vsak delovni uspeh ali šele zastavljeni cilj ima svojo vrednost, ki jo je treba upoštevati. Ni važno, ali gre za zbiranje starega papirja ali kostanja, ali gre za dogovarjanje o novih nalogah.

Ko je bil zelo podrobno seznanjen z delom pionirskih odredov, je besedo prevzel Vid Štampihar. Svoje mlade goste je najprej prisrčno in toplo pozdravil in jim zaželel še veliko delovnih uspehov, za že dosežene pa jim je čestital. Poudaril je, da ga še posebno razveseljuje izvenšolska aktivnost naših najmlajših občanov in pa predvsem to, da so dobri učenci. V nadaljevanju nagovora je poudaril, da ga najbolj veseli, ker učenci osnovnih šol v naši občini zelo radi berejo, saj so zbrali veliko bralnih značk.

»Kdor veliko bere, si ohranja zdrav in čist materin jezik, kar je za vsakogar izmed nas še posebno pomembno,« je poudaril Vid Štampihar.

Za tem pa je spregovoril o

delu mentorjev, ki dajejo pedagoškemu poklicu novo vrednost in ga plemenitijo. »Nikoli ni dovolj in ne sme biti dovolj prizadevanj pri vzgoji naših najmlajših. Vedno moramo iskati nova pota in načine, kako delo z mladino popestriti in obogatiti,« je poudaril. »Priznati pa moramo, da smo to delo nemalokrat premalo vrednotili in vam delali krivico, kar se ne sme več dogajati.«

V znak priznanja za prizadevano delo pa je pionirskim mentorjem izročil knjige in priznanja, jim zaželel še veliko uspehov ter čestital za že dosežene. Knjige in priznanja so dobili: Mira Jezovšek — OŠ Toneta Čufarja, Mihaela Oberlin — OŠ Toneta Tomšiča, Silva Bregar — OŠ Prule, Marija Gašperšič — OŠ dr. Jožeta Potrča, Valerija Teblaj — OŠ Ledina, Darja Intihar — OŠ Majde Vrhovnikove in Janez Rednak iz vzgojnega zavoda.

Ob zaključku so pionirji tovarišu Štampiharju izročili prisrčno darilo.

T. PERIČ

Zenska ekipa gasilske enote iz »Pletenine«

USPELA AKCIJA CIVILNE ZAŠČITE

NEŽNI SPOL BOLJ ZBRAN

V krajevni skupnosti Stari Vodmat so 30. oktobra pripravili zelo uspešno akcijo civilne zaščite. Sicer to ni bila prva taka vaja, vendar prav gotovo po obsegu najbolj zahtevna in široka. Posebnost te zadnje vaje je bila, da so bile v akcijo vključene vse delovne organizacije z območja celotne krajevne skupnosti, vodil pa jo je štab civilne zaščite KS Stari Vodmat. Namen akcije je bil, da bi vse ekipe pripravili in prilagodili njihovo izurjenost skupnemu obrambnemu nastopu.

KAKO JE POTEKALA VAJA?

Sovražnik je napadel mesto, pri tem so bili poškodovani otroški vrtec, osnovna šola in dva stanovanjska objekta. Takoj so nastopile enote civilne zaščite krajevne skupnosti, vseh delovnih organizacij in enote civilne zaščite napadenih objektov. Prvič so v tej akciji nastopile enote hišne civilne zaščite. Na napadeno območje so prihiteli te enote v resnično kratkem času, pri samem delu pa so se zelo izkazale posebne gasilsko tehnične enote, saj so bili nastali požari zelo hitro zadušeni. Pohvaliti moramo tudi same ekipe civilne zaščite vrtca in šole, ki so svoje varovanje na zelo hiter in varen način pripeljale v zaklonišča. Ekipa vrtca se je prav-

zaprav prvič znašla v taki akciji, medtem ko so v osnovni šoli le-ti imeli lažje delo, saj so take stvari poznali že iz prejšnjih vaj.

Na gledalce je precejšen vtis naredil nastop gasilske brigade, ki je reševala učence s strehe z novim avtomobilom za take namene.

Štab civilne zaščite je imel po končani vaji precej težko nalogo — pravilno oceniti najboljšo izurjenost med posameznimi ekipami. Vse so se zelo dobro odrezale, posebne simpatije s strani ocenjevalcev in predvsem gledalcev pa si je prislužila ženska gasilska ekipa iz tovarne »Pletenina«. Tudi ekipa Gradisa je nastopila zelo hitro in svojo nalogo opravila temu primerno. Mimgrede povedano, številni občani so vneto spremljali vse dogajanje.

Z zadnjo vajo na Starem Vodmatu so dosegli tisto, kar si želimo v novem razvoju krajevne samouprave: povezavo krajevne skupnosti z delovnimi organizacijami njenega območja. Vaja je tudi pokazala, da je civilna zaščita v stanju, da izvede še zahtevnejše akcije. Prav v tej zadnji je sodelovalo tudi precej žensk in moramo jih prav posebej pohvaliti, saj so s svojim delom in prizadevnostjo prav gotovo prednjačile pred moškimi udeleženci akcije. NADA MUMINOVIČ

